

Volgnummer van de kamer 242
Repertoriumnummer 2015 /
Datum van uitspraak § 1/12/2015
Rolnummer 15/117/C

Niet aan te bieden aan de ontvanger

NEDERLANDSTALIGE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG BRUSSEL

Beschikking

Kortgeding kamer
Derdenverzet tegen beschikking op eenzijdig
verzoekschrift
art. 1033 Ger.W.

Aangeboden op
Niet te registreren

Inzake van:

De Naamloze Vennootschap van Publiek Recht DE VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEPORGANISATIE; KBO nr 0244.142.664, met vennootschapszetel gevestigd te 1030 SCHAARBEEK; Auguste Reyerslaan 52,

*eisende partij bij derdenverzet,
vertegenwoordigd door meester Jeff KEUSTERMANS in eigen naam en loco
meester Peter BLOMME, advocaten te 1040 ETTERBEEK, IJzerlaan 19;*

Tegen:

De heer   wonende te

*verwerende partij op derdenverzet,
vertegenwoordigd door meester Fobbe loco meester Chris De Nyn, advocaat te
1840 LONDERZEEL, Oudemansstraat 25 bus 3;*

In dit geding werd geconcludeerd en gepleit in het Nederlands ter openbare zitting van 7 december 2015;

Na beraad spreekt de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel volgend bevelschrift uit:

Gezien:

- de dagvaarding in derdenverzet betekend op 4 december 2015
- de besluiten van verwerende partij op derdenverzet neergelegd ter griffie en ter zitting op 7 december 2015
- de bundels van partijen neergelegd ter zitting van 7 december 2015

* * *

1. Relevante feiten en voorgaanden:

Op 2 december 2015 zou het programma KOPPEN van de VRT een reportage uitzenden op televisiezender ÉÉN met als onderwerp het fenomeen 'grooming'.

'Grooming' kan worden omschreven als een praktijk van personen die valse profielen op sociale media aanmaken en misbruiken, teneinde minderjarigen te verleiden.

In het kader van de productie van deze aflevering, die normaliter zou worden uitgezonden op 2 december 2015, heeft de productieploeg van VRT samen met de betrokken school een fictief profiel op Facebook aangemaakt. Als naam voor het fictieve profiel werd lukraak gekozen voor de naam ' '. Op deze naam bestond immers nog geen ander profiel op Facebook. Het fictieve profiel werd aangevuld met een profielfoto van een 13-jarige jongeman (die daarvoor zijn toestemming heeft verleend).

De reportage werd in verschillende media aangekondigd.

Zo werd op 1 december 2015 een uitzending op Radio 1 gewijd aan de aangekondigde reportage, met als titel:

" is populair, met veel vrienden en chatters."

Ook in verschillende kranten werden kijkers warm gemaakt voor de reportage die daags nadien zou worden uitgezonden.

In De Gazet van Antwerpen stond op 1 december 2015 te lezen:

"U kent niet? Leerlingen uit de eerste graad van het Sint-Lutgardis uit Mol ook niet. Toch wilden ze vriend met hem worden op facebook"

De Standaard formuleerde het als volgt:

"Een facebookprofiel en een minimaal inlevingsvermogen in de leefwereld van een dertienjarige. Meer heeft een kinderklokker niet nodig om een afspraakje te versieren met een schoolmeisje. Dat toont een praktijktest van het VRT-programma Koppen aan. is dertien jaar, knap, spontaan en sportief. Dat is althans wat zijn facebookprofiel suggereert."

Hoewel het om een fictief facebook profiel zou gaan, heerste er naar het schijnt verwarring rond het opzet van de reportage en meer bepaald het personage waarnaar verwezen werd.

De heer wijst er op dat uit studies is gebleken dat het merendeel van de mensen artikels niet volledig lezen en reeds hun conclusies trekken na het lezen van de bovenste tekst.

Aldus meent hij dat in de reportage door het gebruik van een Facebookprofiel op naam van '...', de indruk gewekt wordt dat hij een 'groomer' zou zijn.

De naam '...' mag dan misschien een naam zijn die nog niet (als profiel) gebruikt werd op Facebook, doch in realiteit bestaan er wel degelijk meerdere mensen met die naam of een zeer gelijkaardige naam.

Volgens de heer ..., verwijst men door het gebruik van deze naam in de reportage niet langer naar een fictief personage, maar naar een bestaand individu of meerdere bestaande individuen.

Dit bleek volgens hem ook uit het gegeven dat personen met dezelfde of een gelijkaardige naam, eveneens zeer verontrust bleken te zijn omtrent het gebruik van hun naam in de aankondiging voor de reportage tijdens het middagjournaal op ÉÉN.

Naar het schijnt meteen nadat zij de beelden zagen (of er door derden op gewezen werden) op 2 december 2015, namen zij contact op met de VRT, om hun ongenoegen over deze praktijk en het gebruik van hun naam te uiten. Deze personen zouden na uitleg door de KOPPEN-redactie afgezien hebben van verdere acties, aldus de reportagemaakster, mevrouw DE AGUIRRE, tijdens het programma 'Hautekiet' op Radio 1 op 3 december 2015:

"De naam ... was woensdagmiddag al te zien in Het Journaal, dat de reportage uitgebreid aankondigde. 'Na het journaal kregen we melding van een drietal heren met een gelijkaardige naam', reageert Phara DE AGUIRRE donderdag in het programma Hautekiet op Radio 1. 'We hebben hen dan allemaal een woordje uitleg gegeven en zij maakten daar geen probleem van. Voor alle duidelijkheid: wij hadden die naam gekozen omdat die niet voorkwam op Facebook.'"

Ook bij de heer ... begon het in de loop van de bewuste namiddag te dagen dat een associatie met de uiterst gevoelige materie - sociale media als lokmiddel voor 'groomers' - geenszins wenselijk was. Hijzelf en zijn ouders zouden veelvuldig gecontacteerd zijn door vrienden en familie met de vraag of de reportage over hun zoon ging en dat "... op het nieuws geweest was".

Gealarmeerd door de vele reacties die de reportage binnen zijn dichte kring teweeg bracht, besloot de vader van de heer ... om de VRT te contacteren en hen te verzoeken om geen gebruik te willen maken van de naam '...' in de uitzending.

De vader van de heer ..., richtte eveneens een schriftelijk verzoek aan de heer Peter DAMS, de directeur van de school waar het experiment plaatsvond, om in dialoog te treden en een oplossing te zoeken die voor beide partijen wenselijk was.

Van bij het begin liet de vader van de heer ... blijken dat zijn uitsluitende bezorgdheid bestond in de onterechte link tussen zijn zoon en het fenomeen 'grooming':

*"Gelieve mij zeer dringend te bellen voor overleg.
Ik ben de zeer verontruste vader van een zoon die dezelfde naam heeft als de persoon
waar het deze avond over gaat in de uitzending van Koppen.
Men beweert dat die persoon niet bestaat, maar dat is een vergissing.
Mijn echtgenote en ik worden sinds enkele uren door familie gecontacteerd met de vraag
of het over onze zoon gaat.
U begrijpt dat u, wellicht ongewild, de reputatie van onze zoon aan het beschadigen bent.
(...)
Wij kunnen niet aanvaarden dat de naam van onze zoon wordt vermeld in de uitzending.
Ik denk niet dat er meer dan 10 personen zijn in België met dergelijke naam.
Dat was op zijn minst zeer onvoorzichtig(...)"*

Ook de raadsman van de heer richtte gelijktijdig een verzoek aan de programmamakers en aan de eindredactie van VRT, met de vraag om geen gebruik te willen maken van de naam "

De raadsman van de heer schreef uitdrukkelijk:
"Cliënt kan zich enkel akkoord verklaren met een verwijzing naar 'Thomas' of 'Thomas G.'"

Zowel de heer als zijn raadsman lieten de optie om de reportage alsnog uit te zenden, weliswaar mits weglating van de achternaam van de heer , nog open.

De VRT weigerde evenwel gevolg te geven aan dit verzoek, en was van mening dat het gebruik van de naam de rechten van de heer op geen enkele wijze zou schenden.

Men kondigde aan de vader van de heer aan dat de geplande uitzending, met gebruik van de volledige naam , zou doorgaan.

Mevrouw DE AGUIRRE stelde in haar mail:
"Wie uw zoon kent, zal wel weten dat hij daar niet aan beantwoordt."

Dit is net de essentie van de bezorgdheid van de heer . Het grootste gevaar zit volgens hem bij de mensen die hem niet kennen en niet weten wat zijn reële persoonsgegevens zijn.

Ook de heer FLAMME van de juridische dienst van VRT wees zelf op het feit dat:
"Deze naam, die overigens niet overeenstemt met de naam van uw cliënt en er enkel auditief op lijkt...."

Gezien het programma Koppen een audiovisuele uitzending is, meent de heer dat kijkers of luisteraars de verschillende schrijfwijze van beide namen niet zouden opmerken, met alle verwarring van dien.

De heer [ ] heeft dan een eenzijdig verzoekschrift conform art. 584, lid 1 Ger.W. neergelegd in handen van de voorzitter van deze rechtbank met als motivering dat het gebruik van [ ] in de reportage hem schade toebrengt, omdat hij verkeerdelijk aanzien werd en wordt als de eigenaar van het facebookprofiel in kwestie.

De ondervoorzitter aangesteld om de voorzitter van deze rechtbank te vervangen, heeft de heer [ ] gevolgd en wees in de beschikking op het risico voor verwarring tussen de heer [ ] en [ ] uit de reportage:

"Verzoeker verklaart heden vastgesteld te hebben dat deze avond op zender 'één' in het programma 'Koppen' een reportage zal worden uitgezonden over de gevaren van sociale media. Deze zullen blijkens de aankondigingen voor dit programma geïllustreerd worden aan de hand van een fictief profiel aangemaakt op naam van een zekere [ ] die van ongeveer dezelfde leeftijd zou zijn als verzoeker.

Eén van de mogelijke gevaren is, luidens de aankondiging voor de reportage op de website van Radio 1 (zie stuk 2 van verzoeker) dat van 'grooming' dat als volgt wordt uitgelegd: 'Groomers' zijn pedofielen die zich online jonger voordoen en zo tieners proberen verleiden'.

Door de grote gelijkenis tussen de naam van verzoeker en deze gebruikt voor het fictief profiel is het risico op reputatieschade voor verzoeker zeer groot, des te meer het fictieve profiel ook op naam staat van iemand van hetzelfde geslacht als verzoeker die bovendien van ongeveer dezelfde leeftijd is al verzoeker.

Dit dient absoluut vermeden te worden.

(...)"

Zoals reeds aangegeven in de ingebrekestelling die deze namiddag doorgestuurd werd naar de VRT en overigens herhaald wordt in het verzoekschrift, volstaat het voor de VRT om de naam [ ] te verwijderen, hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk zodat enkel de eerste letter G. behouden blijft"

De ondervoorzitter aangesteld om de voorzitter van deze rechtbank te vervangen besliste:

"Verbiedt aan de nv Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie VRT om, na afloop van maximum één uur na de betekening van de huidige Beschikking, nog gebruik te maken van de naam [ ], niet alleen in de reportage van 'Koppen' van deze avond doch ook in verschillende aankondigingen van en verwijzingen naar deze reportage, en dit onder verbeurte van een dwangsom ten bedrage van 10.000

Verklaart huidige beschikking uitvoerbaar op de minuut;"

De VRT heeft na de betekening van de beschikking uit eigen beweging beslist om geen technische aanpassingen uit te voeren aan de reportage en deze niet uit te zenden. De

reportagemakers stelden dat dit technisch niet meer mogelijk was, maar zij wensten het ook uit principe niet te doen.

Tot grote teleurstelling van de heer , verzond mevrouw DE AGUIRRE in de nacht van 2 op december 2015 nog de volgende e-mail:

"Mijnheer

U hebt uw slag thuisgehaald.

Ik hoop dat de reputatieschade voor u en uw zoon niet groter zal zijn dan wanneer de reportage toch was uitgezonden."

Daags nadien heeft VRT berichtgeving de wereld ingestuurd die de heer interpreteert als een lastercampagne.

Blijkbaar heeft de VRT in haar commentaar op de beschikking toch gebruik gemaakt van de naam ' ' en de actie van de heer afgeschilderd als censuur.

Zo heeft Radio 1 een aflevering van Hautekiet gewijd aan 'de censuur van Thomas', en verscheen dergelijke commentaar in diverse kranten. Deze berichten waren volgens de heer alle geïnspireerd op mededelingen van de VRT.

De heer en zijn raadsman hebben van bij het begin geweigerd om in te gaan op de vragen van journalisten en om via de media een over-en-weer discussie te voeren, maar hebben ervoor gekozen om op een serene manier om te gaan met het twistpunt tussen hem en VRT.

Gelet op de berichtgeving en de vermelding van de echte identiteit van de heer en zijn vader in verschillende media, hebben zij op donderdagavond 3 december 2015 een éénmalig persbericht verstuurd via Belga:

"Cliënten dienen in verscheidene media kennis te nemen van meerdere berichtgeving uitgaande van de Koppenredactie naar aanleiding van het niet uitzenden van de Koppenreportage aangaande de gevaren van sociale media in het benaderen van minderjarigen.

Hoewel de betreffende redactie zich beklagt over de éénzijdigheid van de gerechtelijke procedure, wordt het wél als volstrekt aanvaardbaar beschouwd een éénzijdige overhaaste mediacampagne te voeren en dit op grond van een volstrekt foutieve weergave van zowel het voorwerp van de procedure als de aangeklaagde gerechtelijke beslissing. Het is betreurenswaardig te moeten vaststellen dat zelfs meerdere flagrante leugens worden verkondigd in een aanval op deze gerechtelijke uitspraak en zelfs op de persoon van cliënten.

Cliënten kiezen er echter voor om - in tegenstelling tot de 'getroffen' redactie - het tegensprekelijke debat op serene wijze te voeren op de enige plaats waar dit thuishoort, zijnde de bevoegde Rechtbank te Brussel.

Om die reden zal op geen enkele wijze verder gecommuniceerd worden aangaande deze tendentieuze berichtgeving, doch dient één element meteen te worden rechtgezet aangaande de inhoud van de gerechtelijke beslissing:

Op geen enkele wijze werd de betreffende Koppenreportage verboden, zoals nu in de media wordt verkondigd. De Rechtbank heeft uitsluitend opgelegd om tijdens het uitzenden van de betreffende reportage geen gebruik te, maken van de volledige naam van cliënt teneinde enige link tussen hemzelf en het gevoelige thema en karakter van de reportage te vermijden. De betreffende redactie heeft wel degelijk de tijd en mogelijkheid gekregen om aan dit eenvoudige verzoek tegemoet te komen. De procedure heeft op geen enkele wijze als motivatie het beweerde bekomen van een schadevergoeding van 1.000.000 euro. De procedure heeft als uitsluitende voorwerp de bezorgdheden van een student aan het begin van zijn carrière en diens ouders om in verband te worden gebracht met het misbruik maken van minderjarigen en dit terwijl er geen enkele objectieve noodzaak bestaat om zijn volledige naam hieraan te koppelen.

Cliënten sluiten met dit bericht iedere verdere communicatie af en zullen, zo het aangekondigde verzet effectief zou worden aangetekend, het tegensprekelijke debat voeren voor de bevoegde rechter waar het thuishoort."

Zoals blijkt uit een artikel op de website van het Laatste Nieuws, verspreidde ook de persdienst van de rechtbank daags nadien een persbericht teneinde de berichtgeving recht te zetten aangaande de genomen Beschikking.

"Rechtbank: "Reportage 'Koppen' werd niet verboden, enkel het gebruik van de fictieve naam"

(...) De rechtbank heeft de uitzending van het programma 'Koppen' van woensdag 2 december niet verboden" verduidelijkt de persdienst van de Brusselse rechtbank van eerste aanleg nu. "Evenmin heeft zij de uitzending van de reportage over de gevaren van sociale media in dit programma verboden.

Dergelijk uitzendverbod was gevorderd, maar is door de rechtbank niet toegekend. De rechtbank heeft enkel aan de VRT verboden om nog gebruik te maken van de fictieve naam, en heeft er bovendien nog aan toegevoegd dat het voor de VRT volstond om de fictieve achternaam te verwijderen, hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk zodat enkel nog de eerste letter behouden bleef.'

Ook de geëiste dwangsom van 1 miljoen werd niet toegekend, die werd beperkt tot 10.000 euro."

Op vrijdag 4 december 2015 heeft de VRT een dagvaarding in derdenverzet betekend met toepassing van verkorte termijnen.

In plaats van de reportage aan te passen door enkel nog te verwijzen naar bijvoorbeeld 'Thomas' of 'Thomas G.', heeft VRT ervoor geopteerd om een gerechtelijke procedure op te starten.

2. Vorderingen van de partijen.

Thans vraagt de Naamloze Vennootschap van Publiek Recht DE VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEPORGANISATIE:

- Het derdenverzet van NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) ontvankelijk en gegrond te horen verklaren;

Dienvolgens,

o De beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 2 december 2015 gewezen door de Voorzitter van de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel in de zaak 15/1555/B geheel te horen vernietigen

o De oorspronkelijke vordering van de heer _____ ontoelaatbaar, onontvankelijk of minstens ongegrond te horen verklaren;

o De heer _____ zich horen te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de kosten van dagvaarding en de rechtsplegingsvergoeding, deze laatste begroot op basis van het basisbedrag van € 1.320.

Van zijn kant vraagt de heer _____ aan de heer/mevrouw voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg Brussel

1. In hoofdorde:

Zich onbevoegd te verklaren met betrekking tot het aangetekende derdenverzet namens eiseres op derdenverzet, de NV VRT.

2. In ondergeschikte orde:

Het derdenverzet van eiseres op derdenverzet, NV VRT, alleszins af te wijzen als ongegrond.

Dienvolgens de Beschikking gewezen door de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg Brussel dd. 02/12/2015 op eenzijdig verzoekschrift, gekend, onder rolnummer 15/1555/B te bevestigen in al zijn onderdelen.

Tenslotte de NV VRT te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding begroot op € 1,320,00,

3. Beoordeling:

3.1. Ontvankelijkheid van het derdenverzet en bevoegdheid van de kortgedingrechter:

Op grond van art. 1125 Ger.W. wordt derdenverzet, met dagvaarding aan alle partijen, gebracht voor de rechter die de bestreden beslissing heeft gewezen.

Het ontbreken van de vermelding dat het derdenverzet hoogdringend is, belet in deze zaak de bevoegdheid van de voorzitter niet, noch maakt dit het derdenverzet onontvankelijk.

Het weze benadrukt dat de voorzitter bij het oordeel over de ontvankelijkheid van dit derdenverzet niet zetelt in kort geding op grond van artikelen 584 lid 1 en 1035 tot 1041 Ger.W., noch *als* in kort geding op grond van enige bijzondere wetgeving en zelfs niet de privacywetgeving, maar op grond van artikelen 1122 en 1125- 1126 Ger.W. over het derdenverzet.

Eiseres bij derdenverzet dient bijgevolg niet aan te tonen dat haar vordering hoogdringend is. Het is pas als het derdenverzet ontvankelijk is, dat niet het derdenverzet zelf, maar enkel de oorspronkelijke vordering die verweerder op derdenverzet ingesteld heeft bij eenzijdig verzoekschrift, getoetst dient te worden aan de voorwaarden van artikel 584 Ger.W..

Bij gebreke aan andere, desnoods ambtshalve op te werpen middelen over de ontvankelijkheid van het derdenverzet, blijkt dit ontvankelijk te zijn.

3.2. Ontvankelijkheid van het oorspronkelijk verzoekschrift: volstrekte noodzakelijkheid en hoogdringendheid:

De procedure in kort geding op eenzijdig verzoekschrift is slechts toelaatbaar in geval van volstrekte noodzakelijkheid (artikel 584 lid 4, voorheen lid 3, Ger.W.).

Ook hier weze het benadrukt dat niet het derdenverzet dient te voldoen aan de voorwaarde van volstrekte noodzakelijkheid, maar de oorspronkelijke vordering die verweerder op derdenverzet ingesteld heeft bij eenzijdig verzoekschrift.

Om diezelfde reden is het zonder belang dat, als het derdenverzet gegrond blijkt en VRT dadelijk de betwiste reportage uitzendt, de heer de facto voor voldongen feiten zou geplaatst zijn, omdat het niet de VRT als verzetdoende partij is die slechts een maatregel bij voorraad kan vorderen, maar in tegendeel de heer is, die als indiener van de oorspronkelijke vordering bij eenzijdig verzoekschrift slechts een maatregel bij voorraad kan vorderen.

Er is sprake van volstreekte noodzakelijkheid wanneer een onmiddellijke beslissing wenselijk is om schade van een bepaalde omvang, dan wel ernstige ongemakken te voorkomen (zie o.m. Cass. 21 mei 1987, Arr.Cass. 1986-87, 1287).

De voorwaarde van volstreekte noodzakelijkheid impliceert dat de rechten van de verzoeker niet adequaat kunnen worden beschermd via een tegensprekelijk kort geding, zelfs niet met een verkorting van de termijn om te dagvaarden (zie o.m. Brussel 13 maart 2012, DAOR 2012, 305; Brussel 7 mei 2007, NJW 2007, 751; Brussel 2 maart 2005, TRV 2005, 36; Brussel 14 november 2000; RW 2000-01, 1281; Brussel 15 mei 1996, TBH 1996, 998 en Bergen 10 april 1996, TBH 1996, 991).

Er is urgentie in de zin van artikel 584, eerste lid Ger.W. telkens wanneer de vrees voor een schade van een bepaalde omvang of voor ernstige ongemakken het nemen van een onmiddellijke beslissing noodzakelijk maakt (Cass. 21 mei 1987, Pas., 1987, I, 1160).

De heer   maakt aannemelijk dat de oorspronkelijke vordering volstrekt noodzakelijk en spoedeisend was, aangezien hij pas de dag zelf of hoogstens de dag-voor de voorgenomen uitzending vernam dat een naam vergelijkbaar met de zijne in een voor hem onaangename context zou gebruikt worden in de uitzending.

De zetel aanvaardt dat het voor de heer   n de praktijk bijzonder moeilijk, zoniet haast onmogelijk zou geweest zijn om een tegensprekelijk kort geding in te stellen, zelfs niet met verkorting van termijnen of ten huize van de voorzitter.

Het was voor de heer   volstrekt noodzakelijk en spoedeisend om zijn oorspronkelijke vordering in te dienen bij eenzijdig verzoekschrift.

3.3. Onderzoek op de wijze van kort geding:

De voornaamste toepasselijke rechtsregels zijn de volgende:

Art. 10 EVRM:

"Art. 10. (Vrijheid van meningsuiting).

1. Eenieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven, zonder inmenging van overheidswege en ongeacht grenzen. Dit artikel belet niet dat Staten radio-omroep-, bioscoop- of televisie-ondernemingen kunnen onderwerpen aan een systeem van vergunningen.

2. Daar de uitoefening van deze vrijheden plichten en verantwoordelijkheden met zich brengt, kan zij worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties, welke bij de wet worden voorzien en die in een democratische

samenleving nodig zijn in het belang van 's land veiligheid, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, de bescherming van de goede naam of de rechten van anderen om de verspreiding van vertrouwelijke mededelingen te voorkomen of om het gezag en de onpartijdigheid van de rechtelijke macht te waarborgen."

Art. 8 EVRM:

"Recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven

1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

Artt. 19 en 25 Grondwet:

"Art. 19. De vrijheid van eredienst, de vrije openbare uitoefening ervan, alsmede de vrijheid om op elk gebied zijn mening te uiten, zijn gewaarborgd, behoudens bestraffing van de misdrijven die ter gelegenheid van het gebruikmaken van die vrijheden worden gepleegd."

"Art. 25. De drukpers is vrij; de censuur kan nooit worden Ingevoerd; geen borgstelling kan worden geëist van de schrijvers, uitgevers of drukkers.

Wanneer de schrijver bekend is en zijn woonplaats in België heeft, kan de uitgever, de drukker of de verspreider niet worden vervolgd."

Art. 1382 B.W.:

"Art. 1382. Elke daad van de mens, waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt, verplicht degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden."

Artikel 25 van de Grondwet is een toepassing van de vrijheid om op eender welke manier zijn mening te uiten, zoals gewaarborgd door artikel 19 van de Grondwet. Aldus geniet ook audiovisuele informatie van het censuurverbod.

Daar de uitoefening van deze vrijheden plichten en verantwoordelijkheden met zich brengt, kan zij worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties, welke bij de wet worden voorzien en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van (...) de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, (...) de bescherming van de goede naam of de rechten van anderen (...) of om het gezag en de onpartijdigheid van de rechtelijke macht te waarborgen."

Men dient vast te stellen dat het EHRM in zijn zeer streng arrest van 29 maart 2011 een aantal Belgische wetten toetst aan de vrijheid van meningsuiting, en vaststelt dat deze onvoldoende rechtszekerheid geven in het kader van de mogelijke beperkingen van deze vrijheid van meningsuiting.

Gezien het niet uit te sluiten is dat middels gedrukte of elektronische media zeer zware schade kan veroorzaakt worden voor personen, meent de zetel dat ook na het arrest RTBF t./ België van 29 maart 2011 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (<http://hudoc.echr.coe.int/sites/fra/pages/search.aspx?i=001-104147>) nog enige preventieve controle door de burgerlijke rechter mogelijk is. Deze zetel meent inderdaad, en meende overigens eerder ook al toch een belangenafweging te kunnen maken om na te gaan of de (persoonlijkheids- of andere fundamentele) rechten van de betrokkene niet geschaad worden door een gewraakte uitzending.

Gelet echter op het censuurverbod en het zeer grote belang dat het Hof te Straatsburg zeer terecht hecht aan de persvrijheid, dient deze belangenafweging, zoals voorgeschreven door het Hof (zie overweging 105 van het arrest RTBF t./ België), met de grootste omzichtigheid te gebeuren, en dient besloten te worden dat enkel gevaar voor zeer uitzonderlijke schade deze persvrijheid kan temperen.

Op grond van het arrest RTBF t./ België moet bovendien aangenomen worden dat deze belangenafweging slechts mogelijk is bij schending van een duidelijke wettekst, waarbij men ondermeer kan denken aan overtreding van de Strafwet.

In voorliggende zaak vreest de heer [ ] dat hij, door het gebruik van een naam die op de zijne lijkt in een reportage over 'grooming', zou kunnen blootgesteld worden aan persoonsverwarring en dat derden hem ten onrechte zouden kunnen verdenken van pedofiele activiteiten.

Nochtans blijkt uit het script van de gewraakte uitzending dat de VRT neerlegt, dat de reportagemakers in de reportage voldoende duidelijk maken dat niet een echt bestaande [ ] maar een fictief personage contact zocht met meisjes van het Sint-Lutgardisinstituut in Mol. Zeer vroeg in de uitzending vermelden zij al dat zij een nepprofiel gebruikten voor het sociaal experiment waarover de reportage handelt.

Ook de twee persuittreksels die de heer [ ] voorlegt en die kennelijk daags voor de uitzending gepubliceerd zijn op de websites van de Gazet van Antwerpen en De Standaard, vermelden duidelijk dat de zogezegde [ ] "een dekmantel" was of dat "achter zijn nepprofiel de school en Koppen-presentatrice Phara DE AGUIRRE schuilgingen."

De heer [redacted] toont ook niet aan dat de vermelding dat het betrokken facebook- profiel nep was, niet in de trailers zou opgenomen zijn, terwijl de VRT net voorhoudt dat dit wel het geval was.

In tegenstelling tot wat de heer [redacted] voorhoudt, is er trouwens weinig verwarring mogelijk tussen hemzelf en het fictieve personage. Niet alleen is er wel degelijk een leeftijdsverschil tussen zichzelf (22 jaar) en de fictieve [redacted] (13 jaar), dat voor jongeren uit deze leeftijdscategorie aanzienlijk kan genoemd worden, maar bovendien acht de zetel de gelijkenis tussen de profielfoto die in het nep- Facebook- profiel gebruikt werd en de echte profielfoto van eiser op diens eigen Linked-In-account helemaal niet treffend, in tegenstelling tot wat eiser daarover beweert.

Overigens is het gebruik van fictieve namen in een delicate context in reportages een aanvaarde en aanvaardbare journalistieke techniek, zeker als de journalisten uitdrukkelijk vermelden dat de namen van de betrokkenen gewijzigd werden of, zoals hier, fictief zijn.

In dat geval kan de drager van een naam slechts kan opkomen, weze het in kort geding, tegen het gebruik van een gelijkkluidende naam in een reportage wanneer het recht dat hij kan laten gelden op die naam ogenschijnlijk gekrenkt wordt door het optreden van de journalisten.

In gegeven omstandigheden kan slechts sprake zijn van een inbreuk op het persoonlijkheidsrecht verbonden aan de naam wanneer het gebruik van die naam onrechtmatig is. Dit is het geval wanneer een naam misbruikt wordt zodanig dat er gevaar voor verwarring bestaat met de persoon die de beschermde naam draagt (zie o.m. W Pintens, Naam, A.P.R., nr. 252). De heer [redacted] houdt ten onrechte voor dat hij zich, louter op grond van zijn persoonlijkheidsrecht, kan verzetten tegen elk gebruik van een gelijkkluidende naam als de zijne (vgl o.m. Hof Brussel, 12 januari 1994, R.W., 1994-95, 229).

Hoger werd namelijk al overwogen dat dergelijk gevaar voor verwarring niet voldoende bewezen is. De naam en profielfoto van het fictieve personage kan weliswaar meebrengen dat het publiek wel steeds een of ander gemeenschappelijk trekje met bepaalde bestaande personen, waaronder de heer [redacted] zou kunnen onderkennen, maar het zal niet aannemen dat één welbepaalde bestaande persoon wordt opgevoerd, en zeker nu niet aangezien de vermelding dat het betrokken profiel nep is, naar oordeel van de zetel voldoende duidelijk gemaakt is.

Waar de heer [redacted] voorhoudt dat de bestreden beschikking niet de reportage als dusdanig verbiedt, maar enkel het gebruikmaken van de naam [redacted], niet alleen in de reportage van 'Koppen' van de betrokken avond doch ook in verschillende aankondigingen van en verwijzingen naar deze reportage, geldt vooreerst dat hij in zijn

oorspronkelijk eenzijdig verzoekschrift wel degelijk (ondermeer) vorderde om "de uitzending van vanavond 02/12/2015 te verbieden", wat een onverholven vordering tot grondwettelijk verboden censuur was.

De ondervoorzitter bij deze rechtbank aangeduid om de voorzitter te vervangen, is op dit gedeelte van de vordering niet ingegaan en heeft enkel het gebruikmaken van de naam verboden, en bovendien de gevorderde dwangsom van 1.000.000,00 € gemilderd tot 10.000 €.

Niettemin stelt artikel 25 GW uitdrukkelijk dat de censuur nooit kan worden ingevoerd, en volgens artikel 10 EVRM geldt de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven, zonder inmenging van overheidswege en ongeacht grenzen.

De oorspronkelijke vordering om "ook alle verwijzingen naar de naam *en/of* in verband met de uitzending van vanavond op het internet en geschreven pers te verwijderen" was nochtans ook een vordering om preventieve maatregelen op te leggen.

De vrijheid van pers, onder welke vorm dan ook, kan niet preventief aan banden worden gelegd en men dient aan reportagemakers de vrijheid te laten inzake concept en uitwerking van uitzending (vgl. o.m. Voorz. Rb. Dendermonde (derdenverzet), 27 november 2001, AM 2002/1, 88).

Het ingrijpen van de overheid (waaronder de rechterlijke macht) in een reportage door te zeggen wat wel en wat niet mag worden meegedeeld, dreigt immers tot willekeur te leiden zolang daarvoor geen duidelijk wetgevend kader bestaat.

Op grond van de hoger aangehaalde rechtspraak van het EHRM, die vastgesteld heeft dat er in het Belgisch recht geen kader bestaat dat precieze en specifieke regels vastlegt met betrekking tot preventieve restricties van het recht op de vrijheid van meningsuiting en, bij uitbreiding, de schending van artikel 10 van het EVRM, valt een preventieve tussenkomst van de kortgedingrechter principieel niet te verantwoorden.

Daarom:

- Is elke preventieve maatregel in persaangelegenheden in de regel verboden, of het nu gaat om geschreven of audiovisuele pers,
- zou enkel een wijziging van de Grondwet, die duidelijk een mogelijkheid tot preventieve maatregelen zou voorzien, binnen welbepaalde gevallen en met specifieke modaliteiten, elke twijfel kunnen opheffen en de kortgedingrechter toelaten om er nog in de toekomst gebruik van te maken,
- zou de uitoefening van een preventieve gerechtelijke controle van de pers, op welke drager dan ook, die terugvalt op een louter praetoriaans kader, in de regel niet kunnen voldoen aan het regime van het Verdrag, noch overeenstemmen met de

vereisten van de werking van een democratische Staat (vgl. o.m. Voorz. Rb. Namen (derdenverzet), R.KG. 49/15, 1 december 2015, niet gepubliceerd).

Gezien de reportagemakers bij het gebruik van de fictieve naam ' , kennelijk geen strafbaar opzet noch oogmerk om te schaden hadden, acht deze zetel ook het verbieden van het louter gebruik van deze fictieve naam niet aanvaardbaar.

Tenslotte heeft de raadsman van de heer ' bij het einde der pleidooien nog verwezen naar het hoger aangehaalde artikel 8 EVRM, dat het Recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven verzekert.

Gezien het fictieve profiel een niet- bestaande persoon moest voorstellen en geen betrekking had op de heer ' kan deze laatste redelijkerwijs geen schending van zijn persoonlijke levenssfeer invoeren.

OM DEZE REDENEN:

De heer W. Thiery, rechter, aangesteld om de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg zetelende te Brussel te vervangen, bijgestaan door mevrouw C. KINT, griffier;

Gezien de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Rechtsprekende over het voorlopige, na tegenspraak;

Alle andere of strijdige besluiten verwerpend;

Verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond in volgende mate:

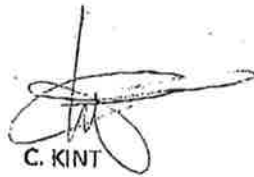
Vernietigt de beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 2 december 2015 gewezen door de ondervoorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, aangesteld om de voorzitter van deze rechtbank te vervangen in de zaak R.V. 15/1555/B, repertoriumnummer 2015/14551, en, opnieuw recht doende:

Verklaart de oorspronkelijke vordering van de heer ' , verzoeker, onontvankelijk en wijst deze af;

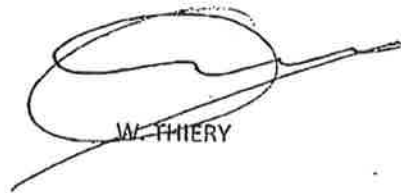
Veroordeelt de heer ' tot de kosten van beide procedures, begroot op 1.320,- € voor de Naamloze Vennootschap van Publiek Recht DE VLAAMSE RADIO- EN TELEVISIEOMROEPORGANISATIE.

Aldus gewezen en uitspraak gedaan ter buitengewone openbare terechtzitting van het
kort geding van 9 december 2015

C. KINT

W. THIERY